

(Advertorial)

De bibliotheek van 2030: platform voor persoonlijke ontwikkeling

De bibliotheek gaat de komende tien jaar veranderen van een uitleendienst naar een kennisplatform waarop iedereen deelt en leert. Dat is de stellige overtuiging van de Bibliotheek AanZet en digitaal partner Hopperinger. Samen zijn ze begonnen aan de ontwikkeling van een digitaal platform en nu vragen ze alle bibliotheekorganisaties om mee te doen. “Alleen door samen te werken kunnen we de ambitie realiseren van een virtuele bibliotheek voor heel Nederland.”

Aan het woord zijn Ronald Capelle, digitaal strateeg van de Bibliotheek AanZet, de bibliotheekorganisatie van zuidelijk Zuid-Holland, en Dirk Scheele, team lead Digital Strategy bij Hopperinger. In 2018 begonnen de twee organisaties aan een spannende reis door een bibliotheeklandschap dat – als het aan hen ligt – er in 2030 heel anders uitziet.

Wat is de bibliotheek van de toekomst?

“De wereld buiten de bibliotheek is veranderd”, begint Ronald. “Vroeger was er informatieschaarste, nu heerst er overvloed. We waren grondlegger van de deeleconomie, nu moeten we daarin onze plaats opeisen. Met drie rollen die passen bij deze tijd: leesplezier stimuleren, iedereen laten meekomen in de digitalisering van de samenleving en een leven lang leren ondersteunen. Dat zijn de drie kerntaken uit het kersverse Bibliotheekconvenant. Daarvoor stellen we niet langer het boek centraal, maar kennis. Ons ultieme doel: alle inwoners starten hun persoonlijke ontwikkeling bij de bibliotheek. Dat doen we al

via workshops, cursussen en lezingen, nu gaan we daaraan in het digitale domein vorm geven.”

“De virtuele bibliotheek is er voor heel Nederland.”

Volgens Dirk duiden deze ambities op een impactvolle langetermijnvisie. “Bij Hopperinger worden we hier enthousiast van. Daarom zijn we met overtuiging een partnership aangegaan met AanZet. Zij begrijpen dat het om méér gaat dan techniek. Techniek faciliteert digitale transformatie. Het succes van een digitale strategie wordt bepaald door de focus op de eindgebruikers – voor hen doe je het tenslotte – en het juiste team. Belangrijk voor bibliotheken, want niet alleen uitleningen en lidmaatschappen lopen terug, ook subsidies slinken. Dat betekent opnieuw nadenken over de rol van digitaal en data

binnen je organisatie en meerwaarde creëren voor je doelgroep.”

“Die meerwaarde bieden we met een platform”, aldus Ronald. “Het platform noemen we onze ‘virtuele vestiging’. Inwoners kunnen daarop actief participeren. Daarvoor willen we vraag en aanbod bij elkaar brengen. Die content kunnen we namelijk niet allemaal zelf creëren, maar wel samen met partners en inwoners. Dat sluit aan op de filosofie van de bibliotheek: van, voor en door de gemeenschap. Mensen maken het platform. Uiteindelijk worden vragers aanbieders en creëren ze zelf de community. Dat is het mooie van de fysieke bibliotheek en dat realiseren we nu ook digitaal.”

Wat hebben jullie als partners gerealiseerd?

Ronald geeft aan dat de samenwerking niet alleen draait om de digitale techniek, al was dat wel het vertrekpunt. “Onze vorige website ging vooral uit van het klassieke uitleenmodel en had een gebruikerservaring die niet kon opboksen tegen de Spotify’s en Netflixen van deze wereld. Bovendien hadden we als bibliotheek weinig invloed op de doorontwikkeling. Dus in 2018 besloten we zelf een platform te ontwikkelen. Het was 5 voor 12, hoog tijd voor innovatie. Dat bleek ook uit ons marktonderzoek onder leden, niet-leden en partners.”

“Techniek moet geen vertragende factor zijn, maar juist versnellen”, licht Dirk toe. “Dus je begint met je visie en ambitie: waar wil je in 2030 staan? Vanuit die visie werk je terug: wat hebben gebruikers nodig in de virtuele vestiging en hoe ontwikkelt dit zich de komende jaren? Eerst de bestaande dienstverlening beter laten aansluiten op de vraag. Dan virtuele ontmoetingen mogelijk maken. En dan businessmodellen verkennen waarin de bibliotheek meer regisseur is dan organisator. Daarvoor stelden we een roadmap op, waarbij we steeds samen met de gebruikers de volgende stap bepalen en waarde toevoegen. Dat vraagt om een toekomstbestendige en flexibele architectuur. Aanpassingen doen we steeds in snelle, kleine stapjes, met een multidisciplinair team. Zo houden we focus op wat we nú moeten doen om het maximale bij te dragen aan onze langetermijnvisie.”

“Dat maakt duidelijk waarom we geen uitvoerder nodig hadden, maar een partner”, gaat Ronald verder. “We durven allebei de status quo uit te dagen en radicaal te denken. Elke bijdrage helpt mee aan het grote geheel. Onze digitale aanpak bepaalt de focus van de gehele organisatie en de jaardoelen zijn dan ook opgenomen in de subsidieafspraken. Onze inspanningen hebben

groot effect: in 2019 ontvingen we 50% meer bezoekers op onze website, tot nu toe in 2020 nog eens 22% extra. We kregen 13.000 meer aanmeldingen voor activiteiten binnen. Eind 2019 bleek uit een poll op de website dat 75% de bibliotheek inmiddels ziet als een plek voor meer dan boeken alleen. Ook toen de coronacrisis uitbrak, stonden we er. Er stond letterlijk op onze homepage: ‘De virtuele vestiging is open!’”

“Wij hebben geïnvesteerd in de eerste kilometers, andere bibliotheken kunnen nu instappen.”

Hoe kunnen jullie deze beweging versnellen?

“We willen graag onze kracht uitbreiden”, stelt Ronald. “Veel bibliotheken kunnen door de beperkingen van hun website niet snel inspelen op de vraag van hun gebruikers. Veelal horen we: we zijn klein, we hebben het geld en de expertise niet. Daarom willen we ons schaalbare platform aan andere bibliotheken aanbieden. Wij hebben geïnvesteerd in de eerste kilometers, nu kunnen anderen instappen. Met behoud van autonomie, want je kunt desgewenst zelfstandig nieuwe functionaliteiten ontwikkelen. Daarnaast is er een centrale roadmap voor de doorontwikkeling van het digitale platform. Zo profiteren we van gezamenlijke investeringen en bouwen we aan een virtuele vestiging van en voor heel Nederland.”

#meedoen

We kunnen het niet alleen, dus sluit je aan! De Bibliotheek AanZet en Hoppering nodigen bibliotheken uit om mee te werken aan de digitale bibliotheek van 2030. We gaan graag met je in gesprek:

Ronald Capelle

Digitaal strateeg

rcapelle@debibliotheekaanzet.nl

www.debibliotheekaanzet.nl

